గట్టిమేలు తలపెట్టవోయ్

మంటలు...మంటలు నల్లని పొగలమధ్య నాల్కలు చాస్తున్న ఎర్రని మంటలు! ఆ మంటలమధ్య నిస్సహాయంగా తప్పించుకొనే దిరిలేనట్టు నిలబడిన బస్సు... కదలలేని బస్సుని మరింత ఆనందంగా మంటలు కౌగలించుకున్నాయి. కాలుత్ను బస్సులని. బాణాసంచా కాలుస్తున్నట్టుగా సంబరంగా చూస్తున్నారు భావి భారత పౌరులైన విద్యార్థులు కొందరు. ఇలాంటి దేశానికి భవిష్యత్తు అంధకారం అన్నట్టు చుట్టూనల్లటి పొగ కమ్ముకొస్తోంది.

ఫైరింజను గణగణలు.. పోలీసుల విజిల్సు.. జనం హాహాకారాలు..బూట్ల చప్పుడు.. లాఠీచార్జీలు.. టియర్‌గ్యాస్‌లు. అరగంటకి పరిస్థితి అదుపులోకి వచ్చింది. మంటలు చల్లారి బస్సులు మాత్రం అస్థిపంజరాల్లా నిలబడ్డాయి. రోడ్డంతా పగిలిన సీసాపెంకులు. రాళ్లు, రప్పలు తప్ప మనుష్యులు లేరు.

ఎందుకు బస్సులు తగలెట్టారు? ఏమో దేనికోసం? తెలీదు.. తెలీదు.. జవాబు తప్ప అసలు సంగతి ఎవరికీ తెలీదు. ఏం లేదు! వడ్లగింజలో బియ్యం గింజ.. సిటీ బస్సెక్కిన విద్యార్థులలో కొందరి దగ్గిర టిక్కెటులేదు. కండక్టరడిగాడు... అయ్యా అదీ అపరాధం.. కండక్టరు అతని డ్యూటీ, అతను చెయ్యడం విద్యార్థులని అవమానించడం.. ఉడుకురక్తం పొంగింది. ఆఫ్టరాల్ ఓ కండెక్టరు స్టూడెంటుని బస్సు దిగమంటాడా? దిగం... అయితే బస్సు కదలదు.. మాటలు – చేతులు కలిశాయి. రెండు పార్టీలు రెచ్చిపోయారు. మేం లేని బస్సు ఎలా కదులుతుందో చూస్తాం? పంతాలు, పౌరుషాలు – ఫలితం.. బస్సు తగలెట్టారు... జనం పరిగెట్టారు.. ఒకటి.. రెండు... మూడు.. అందిన బస్సులు తగలెట్టి కండక్టరు మీద కక్ష తీర్చుకున్నరు.. బస్సులు తగలెట్టుకుంటే యిబ్బందిపడేది తామేనని గుర్తించలేని దురహంకారంతో బాణాసంచా కాల్చినట్టు కాల్చారు.

సిటీకాలేజి ముందు గంటనించి తెల్సిన ముఖం ఎవరిదన్నా కనిపిస్తుందే మోనని తచ్చాడుతున్న అవధానిగారు ఐదారుగురు కల్సి వస్తున్నవారిలో మురళీకృష్ణని గుర్తించి ముందుకెళ్ళారు. ''బాబూ.. చిన్నమాట... నీపేరు మురళి కదు నాయనా...'' అనడిగారు.

''మీరా మాష్టారూ... ఏమిటాలావచ్చారు ఏంకావాలి? ఓరేయ్.. హైస్కూల్లో తెలుగు మేష్టారురా యీయన'' అన్నాడు తక్కినవాళ్ళతో.

''బాబూ.. మీకిపుడు ఏం పనిలేకపోతే ఒక్క పదినిమిషాలు నాతో వస్తారా బాబూ చిన్న పనుంది...'' అభ్యర్థించారాయన.. కుర్రాళ్ళు మొహాలు చూసుకున్నారు...

''ఏం పనో చెప్పండి మాష్టారూ. రండి ఎక్కడికి వెళ్ళాలి'' అన్నాడు మురళీకృష్ణ.

''రండి బాబూ.. రండి.. నేను చెప్తుతాను రండి, మా యింటి వెడదాం.... ఒక్కపదినిమిషాలు చాలు..'' అంటూ ఆయన ముందుకు దారితీసారు.

పాతకాలం పెంకుటిల్లు. పెచ్చులూడి పోయిన నేల, సున్నంలేని గోడలు. పెంకు లూడిన కప్పు ఆ యింటి శిథిలావస్థని సూచిస్తూంది.

''బాబూ యిదే మా యిల్లు.. ఈ అరుగు మీద కూర్చోండి బాబూ...'' అన్నాడాయన ముందున్న వరండా చూపిస్తూ...

''నాన్నా.. నాన్నా.. బాబుని తెచ్చావా? తెస్తానన్నావు తేలేదేమిటి నాన్నా...'' అవధాని గారి గొంతు విని చటుక్కున ఒక యువతి పైకి వచ్చి మేష్టారి ఉత్తరీయం లాగుతూ అంది. మాసిన చీర, వేళ్ళాడుతున్న జాకెట్టు, తైలసంస్కారంలేని జుత్తు ఆదోరకం చూపులు.. ఆ మాట చూడగానే ఆమె మతిలేనిదని అందరికి తెల్సిపోయింది.

''పిచ్చిమొహందానా.. లోపలికి రావే.. ఆయనకి నీ కొడుకు గురించి, నా కాపురం గురించి చింత వుంటే మన బతుకులు ఇలా ఎందుకు తగలడ్తాయ్.. నడు లోపలికి'' అంటూ విసురుగా వచ్చిన మరో యువతి వరండాలో వాళ్ళని చూసి మొహం చిట్లించి కొరకొరలాడుతూ తండ్రిని చూసి లోపలికి వెళ్ళిపోయింది.

అవధానిగారు విషాదంగా నవ్వుతూ.... ''ఇదీ బాబూ నాబతుకు. కన్నకూతుళ్ళ చేత యీసడింపబడే బతుకు బాబూ నాది. దౌర్భాగ్యుడిని నాయనా

నేను.. లాంఛనాలు సరిగా జరపలేదని కన్నబిడ్డని అట్టే పెట్టుకుని డబ్బు తెచ్చేవరకు గడప తొక్కొద్దని కూతురిని తరిమేస్తే, కొడుకుకోసం పిచ్చిదయిన ఒక కూతురు- తల తాకట్టు పెట్టి ఎలాగో పెళ్ళిచేస్తే ఇదితే, అదితే అని నిమిషానికోసారి పుట్టింటికి తరుముతుంటే యిక్కడ ఏ గనులూ లేని నేను అడిగి నప్పుడల్లా డబ్బీయలేని నా అసమర్ధత నా రెండో కూతురు కాపురాన్ని బలిచేసింది. బాబూ చేసే బడిపంతులుద్యోగానికి ముగ్గురాడపిల్లలు. ఇద్దరు మగపిల్లలని దరిచేర్చే శక్తి లేకపోయింది. పెద్దకూతురి పెళ్ళి ఎలాగో అయిందనిపించాను - రెండో కూతురి పెళ్ళికి అప్పుచేసాను - మూడో కూతురి పెళ్ళికి తాతలనాటి యీయిల్లు తనఖాపెట్టాను - ఉన్న యిద్దరు కొడుకులు చావలేక బతకలేని గుమస్తా ఉద్యోగాలు చేసుకుంటూ తమ సంసారాలు యీడుస్తూంటే యీ సంసారం బరువు వారి నెత్తిన ఎక్కడ పెట్టను. పెట్టినా వాళ్ళు బరువు మొయలేమని ఖచ్చితంగా చెప్పేశారు. యింక నేనేం చెయ్యను బాబూ... మళ్ళీఏడే రిటైరవుతాను - చేతికి రావాల్సిన ప్రావిడెంటు ఫండు వగైరాలు చేతికిరాక ముందే మూడోంతులు ఖర్చయిపోయాయి. ఏంపెట్టి, ఎక్కడతెచ్చి యీ ఆడపిల్లల కాపురాలు నిలపను నాయనా.. ఆర్నెల్ల పాలుతాగే పసివాడన్న జాలికూడా లేకుండా డబ్బు తీసుకొస్తే యీ యింట్లో అడుగుపెట్టు అని పిల్లాడినిలాక్కుని పుట్టింటికి తరిమారు ఆ కిరాతకులు - ఆరోజు నుంచి మతి పోగొట్టుకుందీ కూతురు - అనుక్షణం పసివాడి కోసం కలవరిస్తుంది - తిండి, నిద్రలేకుండా ఏడుస్తుంది. రెండేళ్ళనించి దాని దుఃఖం మాటలతోతప్ప చేతలతో తీర్చలేని అసమర్ధుడిని - యింక ఆఖరి కూతురువుంది నాయనా అది నాల్గుముక్కలు చదువుకుందేమో.. కన్నతండ్రివి యింత చాతకాని వెధవ్వి ఎందుకు కన్నావు అని నిలేస్తుంది. కనిపిస్తే చాలు సూటిపోటి మాటలు విసురుతుంది. కళ్ళతో నిలువునా దగ్ధం అయ్యేట్టు చూస్తుంది. పాతికేళ్ళ కూతురుమొగుడుండీ మోడులా బతుకుతున్నందుకు నాబాధ దానికేం తెలుసు నాయనా.. డబ్బుండి వాళ్ళడిగింది మొహాన పారేసి కాపురానికి పంపలేదంటే కన్న తండ్రిని నిలువునా చీల్చాల్సిందే - నా బతుకు తెలిసి అదలా అందంటే దానిబాధ దానిది. యిరుగుపొరుగు అనేమాటలు, చూపులు తట్టుకోడం ఒక ఎత్తు.. ఓఆడపిల్ల పుట్టింట్లో పడుండాలంటేపడే బాధ దానిది - ఏం చెయ్యను బాబూ అశక్తుడిని - నాన్నా బాబుని తెచ్చావా అనే ఆ కూతురు - మొగుడింటికి పంపవా అని చూసే యీ కూతురికి మొహం చూపలేక రోజులోపదిపన్నెండు గంటలు బయటే తిరుగుతాను.. బాబూ యిదంతా మీ కెందుకు చెపుతున్నాననుకుంటున్నారా..'' శుష్కనసం చేశారాయన.

విద్యార్థులు మొహం చూసుకున్నారు - అవధానిగారివంక జాలిగా చూశారు. ''మాస్టారూ... అయ్యో.. వింటుంటేనే మాకింత బాధగావుంది, మీ రెలా భరిస్తున్నారో యిదంతా - మేష్టారు మేం ఏం చెయ్యగలం చెప్పండి - మహాలయితే అందరం చందాలేసుకునితలా ఐదోపదో యివ్వగలం.. మా స్టూడెంటు లీడర్‌కి చెప్పి అందరం తోచిందేదో యిచ్చే ప్రయత్నం...''

''వద్దు బాబూ... వద్దు.. డబ్బుకోసం నేనడగడంలేదు నాయనా.. చిన్నవాళ్ళు, చదువుకునే విద్యార్థుల దగ్గర డబ్బు దండెత్తేంతకి దిగజారి ఆత్మాభిమానాన్ని వదులు కోలేను నాయనా.. డబ్బు సహాయం ఎవరెన్నాళ్లు చేయగలరు బాబూ... నాదో చిన్నమాట... విన్నాక మీ అభిప్రాయం చెప్పండి''

''ఏమిటి మాష్టారు అది - మా వల్ల అయ్యేది ఏదన్నా చేస్తాం...''

''నాయనా ఆ భరోసా చాలు.. చూడండి బాబూ... మిమ్మల్ని కించపరుస్తున్నా ననుకోకుండా వినండి...'' ఆయన అందరివంక చూసాడు. కుతూహలంగా అందరూ చెప్పమన్నాట్టు చూసారు.

''బాబూ... నాల్గురోజులకిందట బజార్లో స్టూడెంట్లు నాలుగు బస్సులు తగలబెట్టారు. మీరోకాదోనాకు తెలీదు - విద్యార్థులనిమాత్రం అందరూ చెప్పుకుంటూంటే విన్నాను. నాయనా మీరు భావిభారతపౌరులు .. మీ శక్తి సామర్థ్యాలు పురోగమనంవైపు మళ్లాలిగాని యిలా తిరోగమనం వైపుకూడదు బాబూ... మీ సామూహికశక్తి మంచిపనులకి మళ్ళిం చండి నాయనా - బస్సులు తగులెట్ట కుంటే నష్టపోయేదిమీరే.. పరీక్షలకి వెళ్ళకపోతే నష్టపోయేది మీరే.. స్ట్రైకులు చేస్తే దాని వల్ల నష్టపడేదీ మీరే.. తాత్కాలిక విజయం మీది అవచ్చు. పరీక్షలు బాయ్‌కట్ చేస్తే చదువు ఆలశ్యం అయ్యేది మీకే.. కాపీలు కొట్టి పాసయితే రేపు ఉద్యోగంలో చేరాక ఎలా రాణించగలరు.. లేదుబాబూ - ఉపన్యాసాలుయివ్వాలని పిలవలేదు - నేననేది మీరు.. అంటే విద్యార్థులు.. దేశంలో అన్నిటికంటె చైతన్య శక్తి అన్నమాట. అలాంటి శక్తిని యిలా నిరుపయొగపరచకండి బాబూ... మీరంతా కలిస్తే సాధించరానిది ఏది వుండదు! మిమ్మల్ని అడ్డుకుని ఆపగల శక్తి ఎవరికీ లేదు.! ఆశక్తితో మీరేదన్నా చేయగలరు తల్చుకుంటే... బాబూ ఆశక్తిని నాకూతుర్ల లాంట ఆభాగినులని ఆదుకోడానికి వినియోగించండి.. రోజూ పేపర్లలో చూస్తున్నారు.. ఎందరెందరో అమాయక యువతులు కట్న కానుకలకి బలిఅయి ఆహుతులవుతున్నారు. పేపర్లో కనీసం రోజుకి ఒక యువతి అత్త, ఆడబిడ్డల ఆరడికి అగ్నికి సమిధలవుతున్నారు.. ఎందరో యువతులు అత్యాచారాలకి గురి

అవుతున్నరు మీరు అలాంటి వారి బతుకులు తల్చుకుంటే బాగుచేయలేరా. లంచగొండితనం, బ్లాక్ మార్కెట్ – అధిక ధరలు, అక్రమాలని తల్చుకుంటే మీరు అదుపులో పెట్టలేరా?''

''మేమా.. మేం ఏంచేస్తాం మాష్టారు – ప్రభుత్వం – చట్టం – న్యాయస్థానాలుచేయలేనిది మేం ఎలా చెయ్యగలం?''

''ప్రతిది ప్రభుత్వం ఏం చెయ్యగలదు నాయనా – శాసనాలంటే చేస్తుంది – ప్రజలు అమలుపరచకపోతే ఆ ప్రభుత్వం ఏం చేస్తుంది? కట్నాలు తీసుకోడానికి వీల్లేదంటే తీసుకుంటున్నారు. తీసుకురాని ఆడపిల్లలు అత్తింట నలిగిపోయి తట్టుకోలేక ప్రాణాలు తీసుకుంటున్నారు. అలాంటివారికి మీరు బుద్ధి చెప్పలేరా నాయనా.. మీ అందరూకలిస్తే భయపడనివారెవరు? వూరూరా మీ స్టూడెంట్ లీడర్లు అందరిని పోగుచేసి ఒక్కొక్క వీధికి ఒక్కొక్క రిప్రజెంటేటివ్‌ని తయారు చేసి ఆవీధిలో యిలాంటి అరాచకాలు ఏంజరుగుతున్నదీతెల్సుకుని, అందరూకలిసి ఆయింటిమీదకి దండెత్తి బుద్ధిచెప్పి అమాయకస్త్రీల బతుకులు బాగుపరచే ప్రయత్నం చేయవచ్చు – ఏ యింట్లోనైనా ఏ కోడలైనా కట్నకానుకలవల్ల బాధపడ్తుంటే ఆ అత్తవారికి బుద్ధిచెప్పచ్చు – మళ్ళీ అలాంటి ప్రయత్నం జరగకుండా వారానికి ఓశలవురోజు అలాయిళ్ళకివెళ్ళి చూసిరావాలి. .. ప్రతిసారి మీ జోక్యంవుంటుందని తెలిశాక ఏ అత్త ఆడబిడ్డలు కోడలిని రాచిరాపడడానికి భయ పడ్తుంది – బాబూ... కన్న బిడ్డకోసం అలమటించే నాకూతురి తల్లి హృదయం అర్థం చేసుకుని ఆదుకోలేరా? కన్న తండ్రినే ఏహ్యించుకునే నాకూతురి కాపురం నిలిపి ఆతండ్రి హృదయక్షోభ తగ్గించు బాబూమీరంతా కల్సి ఆలోచించండి. మీ లీడరుతో మాట్లాడండి.. ఏ విధంగా చేస్తే బాగుంటుందో ఆలోచించి పథకం తయారు చేసుకోండి... నాలాంట అభాగ్యులని ఆదుకోండి – ఏ న్యాయస్థానం ఏ పోలీసులు చేయలేని పని మీరు చేయగలరు... బాబూ యిది చెప్పడానికే పిలిచాను.. నా బిడ్డల కాపురం. నా బిడ్డలలాంటి తోటి అభాగినుల బతుకులు నిలబెట్టండి – అది వేడుకోడానికే యిదంతా చెప్పాను.. బాబూ మీ దయ....'' మురళీకృష్ణ చేయిపట్టుకని విచలితుడై అన్నాడాయన.

వింటున్న విద్యార్థులు మొహాలు చూసుకున్నారు – వారికళ్ళల్లో వెలుగు.. మురళీకృష్ణ ఉత్తేజితుడై.. ''మాష్టారూ ఎంత చక్కగా చెప్పారు. మీ మాటలు వింటుంటే ఏదో చెయ్యాలన్న ఉత్సాహం కలుగుతోంది. తప్పకుండా మీ మాటలు ఆలోచిస్తాం..మేం అందరం మాట్లాడుకుని ఏం చెయ్యాల్సిందీ తేల్చుకుంటాం.. తరువాత మళ్ళీ మీదగ్గరికివస్తా..'' ఉత్సాహంగా అన్నాడు...

‘‘బాబూ.. ప్రతివూరికీ, ప్రతి గ్రామంలో మీ విద్యార్థులున్నారు. ... ఏ వూరిలో, ఏవాడలో ఏ అన్యాయం, అత్యాచారం జరిగినా మీరూన్నారు అణచడాని కన్న భయం ప్రతి ఒక్కరికి కల్గించాలి.. ప్రతి వీధిలో ఏ వీధిలో వుండే అబ్బాయిలు ఆవీధి బాగోగులు తమవిగా భావించి వారాని కొక్కరోజు ప్రతి యింటికివెళ్లి ఏ అన్యాయాలు, అక్రమాలు అత్యాచారాలు జరుగుతున్నాయో తెల్సుకుంటూండాలి.. విద్యార్థులంటే ప్రతివారికి దడవచ్చేట్టు చెయ్యాలి. అప్పుడు యీ అరాచకాలకి అన్యాయాలకి తావుండదునాయనా.. ఏం చేస్తారో మీదే భారం.. యీ దేశాన్ని రక్షించుకోవల్సిన బాధ్యత రేపటి పౌరులయిన మీదే!....’’

‘‘మాష్టారు.. తప్పకుండా మా చాతనయిన సహాయం చేస్తాం.. మా స్టూడెంట్ లీడర్‌ని కలుసుకని మాట్లాడుతం.. రేపొచ్చి ఏ సంగతి చెపుతాను. పదండిరా వెడదాం..’’ అందరు మాష్టారికి నమస్కారం చేసి శలవుతీసుకన్నారు.

★ ★ ★ ★ ★

‘‘అయ్యో.. అయ్యో.. ఎవర్రా మీరు.. ఏమిటి దౌర్జన్యం యింట్లో జొరబడి.. ఒరేయ్ వెధవల్లారా, ఓరి నాయనో నన్నెందుకిలా కట్టేస్తున్నార్రా.. బాబోయ్ .. నాయనోయ్.. రండర్రోయ్..’’

‘‘ఏయ్ ముసలీ నోరు మూసుకుని కూర్చుని మేం చెప్పేదివిను ముందు. అట్టే మాట్టాడావంటే పళ్ళు రాలిపోతాయి:... నిన్నాదుకోవడానికి నీ బాబు ఎవడూ రాడు.’’

‘‘ఓరి మీ జిమ్మడిపోను, దొంగవెధవల్లారా ఏం కావాల్రా మీకు?’’

‘‘చస్ నోరుముయ్యి.. యీ పిల్లాడెవరు? నీ మనమడా? అంటే కొడుకు కొడుకు? మరి కోడలు ఎక్కడో పుట్టింట్లో వుంటే ఆ పిల్లాడిక్కడెందుకున్నాడు.... పాలుతాగే పసివాడ్ని తల్లి నుంచి వేరుచేస్తావా, నీ దుర్మార్గాన్ని యింక మేం సహించం... లాంఛనాలకోసం తల్లీ పిలల్ని వేరుచేస్తావా, రాక్షసీ నీవూ ఒక తల్లివే, డబ్బుకోసం యింత నీచానికి దిగుతావా...’

‘‘ఓర్నాయనో.. ఆ దొంగముండ రౌడీ వెధవల్ని పంపించింది బాబోయ్.. దానమ్మ కడుపుకాలా.. దీనసాధ్యం కూలా..’

‘‘ముసలిదానా.. పోనీ చేయి చేసుకోవడం ఎందుకని చూస్తున్నాం.. నీ కోడలిని ఒక్కమాట అన్నావా అంటే మక్కెలిరగదంతాం.. పిల్లాడిని తల్లినుంచి వేరు

చేసి కోడల్ని పంపించే అధికారం నీకెవరిచ్చారే మూడేళ్ళుగా ఆ తల్లి పచ్చిదయింది నీవల్ల యిదిగో నీ మనవడ్ని తీసుకెడ్తున్నాం దిక్కున్నచూట చెప్పుకో. యీ పిల్లాడిని తల్లికప్పగించి. ఆతల్లి పిచ్చితగ్గతే మళ్ళీ యిద్దర్నీ తీసుకొస్తా.. నీ కొడుకుతో చెప్పు. యీలోగా పిచ్చివేషాలు వేసి మరో పెళ్ళికి ప్రయత్నిస్తే ఏ కీలుకా కీలు విరగొడ్తాం. యీ యిల్లు పీకి పందిరేస్తా.. జాగ్రత్త.''

''దొంగ వెధవల్లారా మా యింట్లో జొరబడి నన్నే బెదిరిస్తారా.. మిమ్మల్ని పోలీసులకి పట్టివకపోతే చూడండి.. ఆ పిల్లాడి ఒంటిమీద చేయివేస్తే జైల్లో తోయిస్తాను. నాకోడలు, నా మనవడు. నాయిష్టం వచ్చినట్టు చేస్తాను. మధ్యన మీ రెవర్రా అడగడానికి..'' ముసలావిడ రంకె వేసింది.

చేత్తోవున్న లాఠీతో ఒక్కటేశాడు ఒకడు ''నోర్మూయ్.. పిలు ఏ పోలీసులని పిలుస్తావో.. పిలిస్తే మేంగాదు నీవు జైల్లో కూర్చుంటావు - కోడల్ని కాల్చుకుతిన్నందుకు రెండేళ్ళు, తల్లినించి బిడ్డని వేరుచేసి నందుకు మరో రెండేళ్ళు జైల్లో కూర్చుందుగాని.. ఇదిగో యిప్పుడే చెపుతున్నాం పిల్లాడిని తీసికెళ్ళాక అమ్మాయి పిచ్చికుదిరాక కాపురానికొస్తుంది, అప్పుడు ఏవన్నాచేశావో - నోరు మెదిపావో, యీ ఇంటితోసహా నీకు నిప్పుపెట్టేస్తాం.. ఇదిగో ఈ వీధిలో వుంటున్న రాంబాబు మా వాడే వారానికి ఓ రోజువచ్చి చూస్తాడు నీసంగతి ఏదన్నా పిచ్చివేషాలేసావో నీ అంతు చూస్తాం మళ్ళీ అందరం వచ్చి - పిల్ల పెళ్ళి చేసి కాపురానికి పంపిస్తే వెండిచెంబు, సైకిలు, రేడియో అంటూ ప్రాణాలుతీసి కోడల్ని కాల్చుకుతింటావా.. యిదిగో నీవు చేసే వెధవపని కొక్క దెబ్బ చొప్పున యిలా దెబ్బలు రుచి చూడు. రుచి చూశాక మరి నోరెత్తకుండా కూర్చో.. పిల్లాడిని మేం తీసుకువెడ్తున్నాం. నీ దిక్కున్నచూట చెప్పుకో'' పదిహేనువుంది పదేహేను లాఠీ దెబ్బలు రుచి చూపించి, గోడుగూడున ఏడుస్తున్న ముసిలవమ్మ కట్టువిప్పేసి, పిల్లాడిని బుజానికి ఎత్తుకువెళ్ళిపోయారు.

★ ★ ★ ★ ★

''ఏవండీ సూరమ్మగారంటే మీరేనా.. యిదిగో మీ కోడలిని కాపురానికి తీసుకొచ్చాం.. పసుపు, కుంకుం, చలిమిడి తెచ్చిందిలెండి. పదమ్మా లోపలికి నీవు .. ''పదిమంది అన్నదమ్ములు చెల్లెలిని కాపురానికి తీసుకొచ్చినట్టు తీసుకొచ్చారు.

''ఏయ్.. ఎవరు మీరు.. మా కోడలిని కాపురానికి తీసుకురావడానికి మీ రెవరు ఏమిటిదంతా.. ఒసేయ్.. ఏ మొహంతో వచ్చావు నీవు.. మీ నాన్న

కట్నం ఇచ్చి పంపించాడా యింతకీ.. ముందాడబ్బులేవి... పండగకిస్తానన్న రేడియో ఇచ్చాడా?

‘‘ఏవండోయ్ మామ్మగారూ కట్నం తీసుకోడం నేరమండీ. ఆ నేరానికి మిమ్మల్ని జైల్లో కూర్చోపెడతారని తెలుసా.. అంచేత అమ్మాయిని కట్నం ఏది అని అడక్కండి.. అడిగితే యిప్పుడే పోలీసులని పిలుచుకొస్తాం.’’ ఏయ్ మీరెవరు? ఏమిటే గుంపంతా ఇంట్లోకి జొరబడ్డారు? బయటికి పదండి బయటికి అసలు మీరెవరు? ఏవండోయ్ ఈ కుర్రాళ్ళంతా ఎవరో వచ్చి గొడవ చేస్తుంటే వినపడ్డంలేదా?’’ ‘‘ఏవండీ మగమహారాజుగారు మీరుండీ చాతకాని చవటలా, పెళ్ళాం కోడలిని కాపురానికి తీసుకెళ్ళకపోయినా నోర్మూసుకు చూస్తున్నారా.. అయ్యా తమరు కూస్తో చదువుకున్నట్టున్నారు. కట్నం తీసుకోడం నేరం అని, ఆ కారణంగా కోడలిని కాపురానికి తీసుకెళ్ళకపోవడానికి మీకేం హక్కులేదని తెలియదా.. ’’ వ్యంగ్యంగా అడిగారు.

‘‘ఎవరుమీరు? ఏమిటిదంతా?’’ కోపంగా అన్నాడాయన.

‘‘మీ పాలిటి యమదూతలం! ఎక్కడ అన్యాయం జరిగినా ఎదుర్కోడం మా రామదండు లక్ష్యం. అన్యాయాలని, అక్రమాలని చీల్చి చెండాడడం మా వృత్తి – మీ కోడలిని కాపురినికి తీసుకురాకుండా కట్న కానుకలకోసం బాధపెడ్తున్నారని తెల్సింది. ఆన్యాయం సహించాం కనక అమ్మాయిని కాపురానికి తీసుకొచ్చాం. ఆ పిల్లని మళ్ళీ మీరు ఏమన్నా అన్నా, బాధలు పెట్టినా వూరుకోం.. ఇదిగో యీ ప్రకారం మీ వీధివాడు, మా తరుపున ప్రతివారం మీ యింటికివచ్చి ఆ అమ్మాయిని మీరేం బాధ పెడ్తున్నారో అడిగి వెడతాడు. ఏదన్నా జరిగిందో మీ అంతు తేలుస్తా.. ఉత్తి బెదిరింపనుకుంటున్నారేమో మీరు, మీ యిల్లు మీ సామాన్లు తిన్నగా వుండాలంటే యిది నిజం అని గుర్తించండి.. పోలీసులకి కంప్రయిట్ యిస్తే నష్టపోయేది మీరే.. ఏమ్మా కమలా నీకేం భయంలేదు, ఏమన్నా అంటే వెంటనే యీ ప్రకాశంకి వెళ్ళి చెప్పు. అయ్యా, అమ్మా బుద్ధిగా మసులుకుంటే మీకే మంచిది వస్తాం. టాటా ఛీరియో...’’ అల్లరిగా టాటా చెప్పి అంతా కదిలారు.

★ ★ ★ ★ ★

‘‘బాబూ మీ రుణం ఎలా తీర్చుకోనునాయనా. నాకింత ఉపకారం చేసారు.. చాలు బాబూ యింకేం కోరను. ఒక్కమాట బాబూ, దౌర్జన్యానికి వీలయినంతవరకు దిగకండి.. నాలాంటి అభాగ్యులని ఆదుకోండి, మీ

తోడబుట్టిన లాంటి స్త్రీలకి న్యాయం చెయ్యండి.. మీరెంచుకున్న విధానం బాగుంది. ప్రతివూరం, వాడలో యిలా జరిగిన నాడు కన్నీళ్ళుండవు బాబూ..'' అవధాని గారు కళ్ళు చెమర్చుతూ వుండగా అన్నారు.

''మాష్టారూ - మా చేతిలోది మేంచేస్తాం కాని అమ్మాయిలూ ధైర్యంగా యీ అన్యాయాలని ఎదుర్కోవాలి.. వారునిస్సహాయులైనపుడు మా సహాయం కోరాలి.. ప్రతివూర్లో మా కాలేజి పిల్లలందరికి విషయం కరపత్రాలు పంచిపెట్టిచెప్పాం. వారిడ్యూటీ బోధపరిచాం.. పేపర్లోకూడా వేయిస్తున్నాం. ఆడపిల్లలు తమలో తాము కుమిలిపోయి అన్యాయ,గా బలిఅయిపోకుండా ధైర్యంగా ముందుకు వచ్చి మాకు కంప్లయింట్ యిస్తే తరువాత సంగతి మేం చూసుకుంటాం..''

''అలాగే బాబూ. నా చాతనంయినంత వరకు అందరికి నేను చెప్తాను. బాబూ యిలాగే లంచగొండులని, బ్లాక్ మార్కెటీర్స్‌ని కూడా అదుపులోకి తేవాలి బాబూ.''

''ఇదిగో మీతోటే మా 'రామదండు' ప్రారంభోత్సవం జరగింది. రామరాజ్యం నెలకొల్పడానికి సమయంకావాలి మాష్టారూ. ఒక్కరోజులో ఏ అన్యాయాన్ని రూపుమాపలేం.. మమ్మల్ని ఆశీర్వదించండి మాష్టారూ... మీ ఆశయం మాలో ఉత్తేజాన్నిచింది.. అది అణగారిపోయి ఆరంభశూరత్వం అవకుండా వుండాలని దీవించండి.''

అవధానిగారు సంతోషంతో తబ్బిబ్బులవుతూ ''మంచి పనికి ఎప్పుడూ భగవంతుని దీవెనే వుంటుంది నాయనా.. మిమ్మల్ని ఆదేవుడు చల్లగా చూస్తాడు'' ఆనందాశ్రువులు తడుచుకున్నారాయన.

(జ్యోతి మంత్లీ)